

ROZHOVOR

HEREČKA VÝCHODOČESKÉHO DIVADLA PARDUBICE **PETRA JANEČKOVÁ** PRO DENÍK ŘÍKÁ:

Měli bychom si víc všimnout lidí kolem, jestli nepotřebují naši pomoc

LUKÁŠ DUBSKÝ

Herečka Petra Janečková se u pardubické publiky těší setrvalé oblibě.

Letos po šestnácti ovládla anketu o nejoblíbenější herečku Východočeského divadla, v loňském roce sahala po Thálii v muzikálové kategorii. Diváci mohou Janečkovou, která v květnu oslaví padesáté narozeniny, nově vidět v hlavní roli dramatu Pořád jsem to já, v němž ztvárnila roli profesorky Alice Howlandové, které byla diagnostikována Alzheimerova choroba.

Jak náročná pro vás bývají představení této nové inscenace, která je hlavně v závěru plná emocí?

Co se týče zkoušení, nic náročnějšího mě asi ještě nepotkalo. Normálně mi vždy stačí pochopit situaci postavy a pak se do ní vžít a hrát. Ale vžít se do nemocné mysli pro mě bylo jako pro pragmatickou Janečkovou hrozně obtížné. Paradoxní je, že ke konci představení už je Alice emoci skoro zbavená, takže největší emoční nálož zažívám na konci první půlky představení a dvě extrémně vypjaté scény jsou i v druhé polovině.

Vy máte s Alzheimerovou nemocí i osobní zkušenost, protože jí měla vaše maminka. Je pro vás inscenace určitou terapií, nebo naopak jít jí emoce?

Ze začátku to jít emoce a říkala jsem si, jestli si náhodou nezahrávám s ohněm. Ale pak jsem se rozhodla, že tuto roli využiju k tomu, abych se s tím vypořádala.

Se stárnutím populace se podobných civilizačních chorob objevuje stále víc. Co si diváci mohou odnést z tohoto představení?

Mělo by to člověka motivovat, aby si všiml lidí kolem sebe. Já jsem to třeba u své maminky nerozpoznala, protože jsem se předtím s Alzheimerovou chorobou neselekala. Viděla jsem, že máma zapomíná, tak jsem jí koupila fúru léků. Kdybych ale rozpoznala, o jakou nemoc se jedná, hnala bych ji k doktorovi daleko dřív. Kdybychom to včas podchytili, možná by tady byla ještě teď. Měli bychom si tedy všimnout lidí, kteří potřebují pomoc. A taky je velmi důležité, aby se o sebe člověk staral a

setrval v dobré fyzické kondici.

Takže Pořád jsem to já není představení, ze kterého by divák odcházel s depresí?

Doufám, že není. Ale možná z něho diváci odejdou smutní a zasažení tématem. Snažili jsme se tam najít i nějaký humor, ale je to samozřejmě u takhle vážné věci složité. Z ohlasů vím, že diváci třeba obdivují, jakou má Alice rodinu, a uvědomí si, jak je důležité mít zájem. Na Alzheimerově chorobě je milosrdné to, že když člověk bojí s tou nemocí prohrává, jeho smysly už to natolik otupí, že je Alice na konci vlastně šťastná. Někdo mi taky říkal, že jel po zhlédnutí představení k rodičům a pořád je pozoroval, jestli se neopakuji nebo se na jednu věc neptají vicíkrát. A to je právě to poselství, o kterém jsem mluvila – všimněme si starších lidí, jestli nepotřebují pomoc. Pokud má inscenace takového ohlasu, tak můžeme být jako tvůrci šťastní.

Jak se vám spolupracuje s režisérkou Kateřinou Duškovou? Hlavní role jste ztvárnila i v dalších inscenacích, které v Pardubicích nastudovala, jako byly Žitkovské bohyně či Míkve.

Je to vždycky obrovsky emotivní setkání, protože Kačka má dar vybírat silné texty a dělá je krásným způsobem. S Katkou jsme za ty roky i velké přítelkyně, jedna na druhou se můžeme spolehnout.

V loňském roce jste bojovala o Thálii za roli Emilie Marty v Makropulos musical. Cenu nakonec získala Hana Holířová. Je vám zpětně líto, že jste nevyhrála, nebo převažuje pocit hrdosti, že jste se jako členka činoherního souboru dostala tak vysoko v muzikálové kategorii?

Byly tam obě tyto emoce. Ten den mi to přišlo hrozně líto, člověk jede na slavnostní předávání cen s velkým očekáváním. Ale jinak jsem po celou dobu hrdá, že jsem byla mezi trojicí nominovaných. Nedá se žít s tím, že je mi něčeho líto. Žít se má naplno a být vděčný za to, co život přináší. A tohle bylo super.

Máte vystudované muzikálové herectví a v muzikálech

účinkujete celkem často. Pardubičtí diváci vás mohli vidět v ikonických rolích tohoto žánru, jako je třeba Líza Doolittleová v My Fair Lady nebo Velma Kelly v Chicagu. Je nějaká role, na kterou vzpomínáte obzvlášť ráda?

Vzpomínám hlavně na role, které mi byly hudebně blízko, a to byla především Velma z Chicaga. Celý život budu vzpomínat i na roli v Makropulos

musical, protože to jsou současné songy, které mi hlasově skvěle sedí.

Občas se stává, že herec ztvárnil postavu, které úplně věkově neodpovídá. Jak se ale hraje role Eliny Makropulos, které je 337 let? Dá se vůbec vžít do něčoho, kdo žije na lidská měřítka věčně?

Dá se to, protože to Karel Čapek ve své hře nádherně popsal. Stačí si to pořádně přečíst, v tom závěrečném monologu Ellina popisuje, jak prázdný život to je. Když zažijete něco poprvé, je to pecka, ale když už to zažijete po sté, vytvoříte si vůči citům rezistenci. Představuji si to jako velké prázdno a citovou vyprahlost.

Do hledáčku cen Thálie už jste se dostala i v Činoherní kategorii za role

v inscenacích Míkve a Audinceu královny. Jak moc jste musela studovat britskou královnu Alžbětu II., abyste jí dokázala na jevišti ztvárnit jako člověka a ne jako symbol?

Hodně informací přinesl režisér Petr Novotný nebo dramaturgyně Jana Uherová, navíc jsem si sama hledala věci, které mi chyběly do mozaiky. Pouštěla jsem si například záznamy, abych nastudovala její pohyby. Byl mi doporučen film Královna s Helen Mirren. Ale tak je to vždycky, když chce člověk proniknout do nějaké role, jsou pro něj informace klíčové.

V té roli jste musela zachytit Alžbětu II. v rozmezí zhruba šedesáti let, scény navíc nejsou řazeny chronologicky. To muselo být dost náročné...

Mě tyhle výzvy baví. Nejprve jsem si to poskládala chronologicky, hlavně pohybové, což mi našťastí nedělalo problémy. S „vnitřkem“ té postavy mi pomohly zmiňované informace. Pak už jen stačilo uvědomit si, co mám za paruku, co za šaty, kdo sedí naproti mně, a už to šlo.

Jak jste vnímala úmrtí královny, když jste k ní skrze tuto roli měla takový specifický vztah?

Měla jsem takový rituál, že jsem si vždycky před představením během líčení vygooglovala její fotku a povídala jsem si s ní. Po představení se mi její fotka zobrazila na mobilu jako poslední navštívená stránka, takže jsem se s ní i loučila. První představení po její smrti bylo úplně jiné. Opravdu jsem byla smutná, její smrt mě zasáhla. Bylo to takové kamarádství na dálku, o kterém ale ona nevěděla.

Bliží se vaše životní jubileum, v pardubickém divadle jste přes 25 let. Byly doby, kdy jste chtěla změnit prostředí?

Já určitě ne. Pouze v době, kdy jako ředitel divadla kon-

čil Gustav Skála a nastupoval Petr Dohnal, jsem nevěděla, jestli o mě bude zájem ze strany divadla. Nikdy mě ale samotnou nenapadlo odsud odejít. Mám tu krásné herecké příležitosti, navíc jsou v souboru lidé, se kterými si rozumím. V Pardubicích už jsem zapustila kořeny, mám tu rodinu.

Když jste sem nastupovala, myslela jste si, že ve svém prvním angažmá vydržíte takhle dlouho?

Vůbec jsem o tom nepřemýšlela. Někteří lidé vědí, že se chtějí dostat třeba do Prahy nebo do muzikálových produkcí. Já jsem byla strašně vědná, že jsem nějakou nabídku na angažmá dostala. Jediné, co mě lákalo, bylo Městské divadlo Brno, kde se dělají muzikály opravdu poctivě, ten soubor je tam herecky i pěvecky skvěle připravený. Ale neměla jsem nikdy vyložené cíle tam přejít.

Jste člověk, který při životních jubileích bilancuje, nebo to příliš neprožíváte?

Člověk se nějaké bilanci asi nevyhne. To číslo vás zastaví, padesát let je prostě padesát let. Ale snažím se to brát spíš s nadhledem. Je to ostatně jen číslo, které člověka omezuje jen tak, jak to sám připustí.

V červnu vás čeká premiéra na Kunětické hoře. Máte ráda hrani v pleneru?

Mám, i když je to občas nepohodlné, zvlášť když se nevydáří počasí. Představení na Kunětické hoře mají speciální atmosféru, a když se povedou, jsou opravdu luxusní a krásná.

V inscenaci S čerty nejsou žerty budete hrát Dorotu Máchalovou. Tato pohádka si získala už téměř kultovní status, máte ji také ráda?

Mám ji nesmírně ráda kvůli jejímu humoru a tomu, jak je zahrána. Ty hlášky jsou nesmrtné. Diváci se na to také těší, protože všechna představení byla velmi rychle vyprodána. Tak doufám, že si přijdou na své.

Foto: Lenka Štokačová

